

Opiskelijoiden matkaraportti

Association of Medical Education in Europe (AMEE) 26.–29.8.2007 Trondheim

Saavuimme sunnuntai-iltapäivänä Tukholman ja Oslon lentokenttien kautta Trondheimin lentokentälle. Sää oli ennustuksista huolimatta vielä tuolloin aurinkoinen. Otimme linja-auton hotelli Augustinia kohti, joka sijaitsee Trondheimin keskustassa. Kävelimme samana iltana ensin Trondheimin St Olav's sairaalaan ja sieltä Trondheim Spektrumiin hakemaan kongressilaukkumme, jonka jälkeen palasimme hotellille ja mietimme mihin haluaisimme osallistua kongressin aikana. Illalla oli kongressin avajaisten aika Arkkipiispan palatsilla, Trondheimin pormestarin kutsumana. Yleisöä viihdytti historiallinen sotilastattoo, pelästytti kanuunakunnialaukaukset sekä myöhemmin ilahdutti viereisessä Nidaroksen katedraalissa poikakuoron laulu.

Maanantaina 27.8. itse kongressi pyörähti käyntiin. Yritimme opiskelijoiden kesken käydä kuuntelemassa eri esityksiä, jotta olisimme saaneet mahdollisimman kattavan kuvan kongressin tarjonnasta. Kongressissa esiteltiin 375 posteria sekä 355 vapaata esitystä, joten valinnanvaraa oli riittävästi. Esittelimme myös kongressissa oman posterimme nimeltä ”Student involvement in curriculum development at the University of Helsinki”. Kuuntelijat olivat kiinnostuneita opiskelijoitten asemasta tiedekunnassamme ja erityisesti meidän mahdollisuuksista vaikuttaa opintosuunnitelman tekoon. Kävimme kuuntelemassa monipuolisesti opiskelijäläheisiä esityksiä, joiden taso ja sovellettavuus oli vaihteleva. Mieleenpainuvimmista esityksistä kerromme alla.

Lisäksi esitysten välillä kävimme tutustumassa eri valmistajien phantom-tarjontaan. Pääsimme mm. opettelemaan oikeaa synnytystekniikkaa ja tekemään lumbaalipunktiota.

Tietoinen harjoittelu (deliberate practise)

Kuinka ammattitaitoista opiskelua ja opetusta voitaisiin vielä kehittää? Prof. K. Anders Ericsson kertoi ensimmäisen päivän plenary-sessiossa ja sitä seuraavassa short communications-sessiossa opiskelun tehostamiskeinosta, jonka oli jo 80-luvulla itse kehittänyt: tietoinen harjoittelu (deliberate practise). Hän havainnollisti oppimismalliaan erityisesti huippu-urheilun alueella saaduilla hyvillä tuloksilla. Tietoinen harjoittelu koostuu seuraavista alakohdista: (a) korkea opiskelumotivaatio ja hyvä keskittyminen, (b) huolellisesti aseteltu oppimistavoite tai -tehtävä, joka on (c) opiskelijalle vaikeusasteeltaan tarpeeksi hankala (muttei liian) ja joka (d) vaikeisiin kohtiin keskittyvällä kertauksella johtaa (e) tarkkojen mittauksen avulla (f) nopeaan palautteeseen omista kyvyistä ja tiedoista, jota oppilaat vertaavat (g) ”oikeaan” vastaukseen tai suoritukseen ja jatkavat (h) opittujen tietojen ja taitojen arvioinnin kautta tavoitteen hallitsemaan.

Erytisesti simulaatioavusta voitaisiin saada enemmän irti, mikäli niille luotaisiin monitahoisia, ”oikeita” skenaarioita ja tilanteita. Liika yksinkertaistus helposti korostaa yksinomaan teknisiä taitoja. Tärkeää olisi luoda simulaatiolle konteksti, jossa harjoittelijan muitakin ominaisuuksia (esim. päätöksenteko, kommunikaatio) voitaisiin harjoittaa. Näin myös harjoitus tuntuisi mielekkäämmältä. Jo yksinkertainen case-luontoinen menetelmä auttaisi esim. Harvey simulaationukkeä käytettäessä RiHa:ssa. R. L. Kneebone Lontoon Imperial Collegesta mainitsi esimerkkinä erään laparoskooppisen kirurgiaharjoittelun, jossa

harjoittelija tapasi ”potilaan” ennen leikkausta, valmisteli suunnitelmat tulevaa leikkausta varten, peseytyi ja pukeutui asianmukaisesti, sillä leikkaussimulaatio oli viety aitoon kontekstiin eli itse leikkaushuoneeseen, jossa olivat paikalla anestesioologi sekä avustava leikkaushenkilökunta. Hän myös korosti palautteen tärkeyttä. Mitä nopeampaa ja tarkemmin määriteltyä palaute on, sitä tehokkaammin oppilas pystyy kehittämään heikkouksiaan.

’Playing the game’: structured educational experiences

Paneelikeskustelua siitä, miten pelaamista voitaisiin soveltaa lääketieteellisessä opetuksessa, oli toinen ensimmäisen päivän plenary-session jälkeisistä symposiumeista. Sanomaksi muodostui, että pelit ovat motivoiva tapa harjoitella koska ne aktivoivat pelaajia ja luovat sisältönsä tiedon ja kokemuksen kautta. Tunteet, uskomukset, kiinnostukset ja päämäärät vaikuttavat motivaatioon ja sitä kautta opittuun. Peleissä päämäärän saavuttaminen onkin tärkeä, motivoiva tekijä jonka kautta pelaaja edistyy ja oppii. Koska tieteellistä tietoa peleissä on mahdoton pitää ajan tasalla, haluttiinkin painottaa, että peleissä keskityttäisiin prosesseihin, periaatteisiin ja seurauksiin. Näin esim. potilas simulaatiopelissä arviointiin vaikuttivat a) mitä päätöksiä tehtiin b) kuinka nopeita päätökset olivat ja c) mikä lopputulos oli. Pelit tarjoavat turvallisen ympäristön harjoitteluun ja pelien kautta voi esim. myös pohtia ammatillisia rooleja ja ammatillisuutta. Pelit myös tuovat uuden ulottuvuuden opettamiseen.

Patient focused simulation

Näissä harjoituksissa yhdistyvät oikea ihminen (näyttelijä) ja fyysinen tai virtuaalinen todellisuuden simulaattori. Tarkoituksena on tarjota turvallinen mutta todenmukainen harjoitteluympäristö proseduraalisille taidoille. Tämän menetelmän avulla harjoittelija saa palautetta sekä ihmissuhdetaidoistaan, että teknisistä taidoistaan. Tämä on erityisen tärkeää koska kaikkea ei voi harjoitella oikean potilaan kanssa ja nämä potilaat muodostavat turvallisen siirtymän teoriasta käytäntöön. Ilman oikeaa potilasta harjoittelija keskittyy simulaattoriin eikä koko tilanteeseen, eikä harjoitus vastaa todellisuutta. Näyttelijäpotilas tuo myös realistisen arvaamattomuuden.

The student in difficulty

Tässä ns. short communications-sessiossa viiden eri yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan edustajaa eri puolilta maailmaa pohdiskelivat miten vaikeuksissa olevat opiskelijat saadaan takaisin raiteilleen. Kiinnostavaa oli esimerkiksi kuulla, miten Etelä-Afrikassa kohdataan opiskelijoitten erilaisia ongelmia ja tulokset osoittivat että tehokkailla ryhmäkeskusteluilla ja tukijoukoilla opiskelijat saivat lisää motivaatiota opiskeluun. Lontoossa sen sijaan mielenterveyteen liittyviä ongelmia ratkotaan interaktiivisen teatterin avulla. The Royal Veterinary Collegen edustajat demonstroivat miten tämänkaltaisen performanssitaide saattaa esimerkiksi lievittää opiskelijoitten stressituntemuksia.

Professionalism

Tässä mielenkiintoisessa sessiossa esiteltiin eri tapoja opettaa opiskelijoille miten käyttäytyä ammattimaisesti tulevassa ammatissaan. Tilaisuudessa syntyi kiivas keskustelu miten ammattimaisuutta voi oppia ja milloin lääkärin täytyy puuttua eri tilanteisiin. Mieleenpainuvin esitelmä tuli Thaimaasta; kaksi lääketieteenopiskelijaa olivat tehneet tutkimuksen nimeltä ”Cinemeducation” koskien elokuvien ja TV-sarjojen vaikutusta sikäläisiin opiskelijoihin.

Heidän päätelmänsä oli, että elokuvien ja TV-sarjojen (Teho-osasto) seuraaminen saattaa välittää opiskelijoille miten käyttäytyä ammattimaisesti ja kohdata erilaisia potilaita.

Fringe

Uusia oppimisen ja opettamisen muotoja esiteltiin näillä ns. fringe-sessioilla. Näissä sessiossa ajatusmaailmaa avarrettiin aivan absurdista mustan kankaan liikuttelusta ja päämäärättömästä vuorovaikutuksesta aina jonglööraukseen ja psykoanalyysin kautta opettamiseen. Käyttökelpoisia näistä oli Peter Nelsonin (Univ. of St Andrews, Iso-Britannia) käyttämä tekniikka, jossa oppilaat kävivät eettisiä ongelmia läpi tekemällä ryhmissä lyhyitä esityksiä, näytelmiä tai elokuvia. Tämä olisi luultavasti sovellettavissa esim. kasvaminen lääkäriksi tai etiikan kursseille. Myös komiikan ja huumorin tärkeyttä paitsi itse opetuksessa myös kokeissa tuotiin esille.

Kongressin ulkopuolella

Iltaisin vietimme aikaa mm. tanskalaisten, norjalaisten ja ruotsalaisten opiskelijaedustajien kanssa. Kongressin järjestelyihin osallistuneet opiskelijat järjestivät opiskelijoille iltaisin aktiviteetteja. Yllättävää oli, että opiskelijoita oli vähemmän kuin olimme kuvitelleet. Osallistuimme yhdessä Magical Monday tapahtumaan, jossa nautimme tenori- ja kuoroaarioista sekä tanssiesityksistä. Tiistaina kävimme syömässä muiden maiden opiskelijakollegojen kanssa ja keskustelimme mm. opiskelusta ja opetuksesta. Kaiken kaikkiaan matka oli kovin onnistunut ja olemme kiitollisia siitä, että saimme mahdollisuuden osallistua tapahtumaan.

Juho Parkkola, Sonja Piippo, Velina Vangelova ja Marienka Lindqvist